

Ο Θεόν ντο γράφτ' 'κι απογράφεται

Έναν καιρόν έτον ένας βασιλέας και είχεν έναν γυιον κιαμούλ' και αχουλούν και εχάιρουντου πως θ' αφήν' 'πεδιξασμένον διάδοχον. Σα κάμποσα χρόνια απάν' ο γυιόν τη βασιλέα επαρακάλεσεν τον πατέραν ατ' να δί' ατον άδειαν να πάει γυρίζ' το βασίλειον τη κυρού ατ' να εγνωρίζ' τ' ανθρώπ'ς ατ', να ελέπ' τ' αντέτα' τουν, να μαθάν' πολλά πράματα και να κυβερνά εκείνος πα έμορφα. Άρ' ο πατέρας ατ' εδέκεν ατον την άδειαν κι έναν σακκούλ' λίρας κι επροβόδωσεν ατον.

Ο παιδάς, για να μη εγνωρίζ'ν' ατον, εφόρεσεν χωρέτ'κα λώματα, εκρέμασεν σα μέσα τ' έναν σπαθίν κι εξέβεν σην στράταν. Σα δύο ημέρας απάν' επήεν σ' έναν πολιτείαν κι ετέρεσεν πως ένας άνθρωπος έγγραφτεν απάν' σα κομμάτα τα χαρτία δύο τρία λόγια κι εσύρ'νεν ατα σην θάλασσαν. Άρ' εσούμωσεν ατον και είπεν ατον: «Καλημέρα» «Καλώς το βασιλόπαιδον» είπεν ο γέρον. Ο παιδάς εθάμαξεν κι ερώτεσεν ατον: «Πώς εξέρτς ντο είμαι βασιλόπαιδον;» «Εγώ» είπεν ο γέρον «εξέρω τη καθενός την τύχην».

Άρ' εδέκεν ατον ο παιδάς το φουλιρίν κι εκείνος είπεν ατον: «Σ' έναν χωρίον που θα πας, θα ευρήκ'ς έναν εφτά χρονών κορίτσ' άρρωστον, που έμπρ' υστεριγά θα παίρτς ατεν γυναίκα». Το βασιλόπαιδον εθαμάστεν κι εσέγκεν σο νουν ατ' να πάει ευρήκ' το κορίτσ' και να σκοτών' ατο. Άρ' ας επήεν σα κάμποσα χωρία, επήεν και σ' εκείνον το χωρίον κι έντον μισαφίρτς σ' έναν οσπίτ'.

Άμα ετέρεσεν πως τ' αντρόγυνον όσον και να έτον γελασμένον και φιλόξενον, ατόσον έτον και θέφτωχον και πεντικός απέσ' σ' οσπίτ'ν ατουν 'κ' αλευρούτουν.

Ατότε εξέγκεν κι εδέκεν ατ'ς έναν φουλιρίν κι επήαν εγόρασαν το κάλλος του Θεού κι έφαγαν και εδιασκέδασαν. Εκεί που έτρωγαν έκ'σαν έναν λαλίαν: «Μάνα μ' , φέρον με ολίγον νερόν». Ερώτεσεν ατ'ς ποίος εκούίζεν ατ'ς κι εκείν' είπαν ατον: «Εχομε έναν κορίτσ' σ' άλλ' την οτάν κι έντον εφτά χρονών και κάθαν ημέραν πάει οξουκέσ' και 'κι αποθάν' να γουρταρεύκουμες.

Ο παιδάς εγροίκ'σεν πως εκείνε έν' η τύχη ατ', όπως είπεν ατον ο γέρον κι εσέγκεν σο νουν ατ' να σκοτών' ατεν. Και την νύχταν όντες εκοιμέθαν οι γονέοι τη κοριτσι' εσ'κώθεν κρυφά κρυφά, ετέρεσεν σ' έναν κουνίν απέσ' κείται ένα μεχλέντζ, άρρωστον και νεραζιάν κι έσ'κωσεν το σπαθίν κι εκάρφωσεν το μαχαιρ'ν ατ' σου μωρού την κοιλίαν και ας σον φόβον ατ' έφυεν κι ενέσπαλεν τα φουλιρία τα' αφκά σο μαξιλάρ'ν ατ'. Ο Θεόν 'κ' ενέσπαλεν το πλάσμαν ατ' και το μαχαίρ' επήγεν εξώφυλλα και με το να είχεν το κορίτσ' σην κοιλίαν αθες έναν άσκεμον γεράν, εποσανεύτεν κι έτρεξαν τα γαίματα και τα φαρμάκια και το κορίτσ' επαίρεν ανάσμαν κι εκούιζεν: «Μάνα, έλα, κάτ' έπαθα».

Αρ' έτρεξαν εκεί οι γονέοι αθες κι ετέρεσαν το μαχαιρ' εκαικά. Είπεν ατ'ς ατότες το κορίτσ' πώς έναν παλληκάρ' εκάρφωσεν ατο σην κοιλίαν ατ'ς κι έτρεξαν τα φαρμάκια και πως εέντον καλά. Ατότε εγροίκ'σεν πως ο μισαφίρτζ εκείνος έτον π' εντώκεν ατεν κι έτρεξαν σην οτάν και 'κ' εύραν ατον, εύραν μαναχόν τα φουλιρία.

Και με το να εκλώστεν ας εκείνον την ώραν σο καλόν το παιδίν ατου, εθέλεσαν να ευτάγ'νε κι εκείνοι έναν καλόν, με το να επαίρεν έμπρ' το κορίτσ' κι εκάλλυνεν κι εμόρφυνεν.

Με τα λίρας ντο εύραν έχτισαν έναν τρανόν μισαφίρ' οτασίν και όποιος ερρούζ'νεν εκεί σα μέρα επέγ'νεν έτρωγεν, έπινεν, εκείνουν, και ευχούνταν κι έφευαν. Όλ' ερχίνωσαν να λέγ'νε πως σον τάδε τον τόπον έν' ένας π' εποίκεν δουλείαν χριστιανικόν, που 'κ' εποίκεν ατο και ο βασιλέας. Άμον ντο έμαθεν ατο και ο βασιλέας έστειλεν εκεί τον γυιον ατ' να τερεί ποίος έν' εκείνος π' εποίκεν αϊκον τρανόν όχορέτ'.

Όντας έρθεν εκεί τη βασιλέα ο παιδάς, ετέρεσεν είνας χιλέμορφος κουτσή κάθεται ση γοναχί' το παλκόν' και κεντά έναν μαντίλ' και ας σην εμορφάδαν ατ'ς έλαμπεν άμον τον γήλον κι εσεβνταλανεύτεν ατεν.

Εστάθεν κάμποσα ημέρας κι επήεν ύστερα σον πατέραν ατ' κι επαράκάλεσεν ατον να στείλ' και να σουμαδεύ' ατον σ' εκείνεν την κουτσήν.

Αρ' έστειλεν ο βασιλέας τον πρώτον άνθρωπον ατ' κι εσουμάδεψεν τον γυιον ατ' σ' εκείνον το κορίτσ' και σα σεράντα ημέρας απάν' εποίκαν την χαράν. Τον καιρόν ντο επαρέθεκαν ατ'ς ο παιδάς είδεν ση κορισί' την κοιλίαν τη σίχναν τη μαΰχαιρί' κι επαρακάλεσεν την κόρην να λέει ατον πώς εέντον το σημάδ' εκαικά.

Η κουτσήν σιφτάν 'κ' εθέλεσεν , άμα ας τ' επαρακάλεσεν ατεν ο παιδάς είπεν ατον πως ένας κλέφτες έρθεν έμ'νεν σ' οσπίτ'ν ατουν κι εκείνος εμαΰχαιρίαξεν ατεν, άμα ο Θεός επόνεσεν ατεν και 'κ' έπαθεν κακόν, μαναχόν έτρεξαν τα φαρμάκια κι εέντον καλά. Ατότες ο παιδάς ερρούξεν σα χέρα τ'ς κι είπεν ατεν πως εκείνος εποίκεν το κακόν κι εψαλάφεσεν συγχώρεσην κι έζησαν καλά και ευτυχισμένα κι εξέβεν ο λόγον που λέει: «Ο Θεόν ντο γράφτ' 'κι απογράφκεται».

Γεώργιος Θ. Κανδηλάπτης-Κάνις

Χρονικά του Πόντου, τ. 23-24